

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **Y. T.,** zastoupeného JUDr. Petrem Adámkem, advokátem, se sídlem Sudoměřská 1636/35, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2011, č. j. OAM - 262/ZA - ZA06 - ZA04 - 2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2012, č. j. 56 Az 53/2011 - 20,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 2. 2012, č. j. 56 Az 53/2011 - 20, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce, státní příslušník Ukrajiny, podal dne 14. 9. 2011 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uváděl, že v České republice chce žít se svým otcem a jeho ženou, kteří jsou již pokročilého věku a nemají zde jiného příbuzného. Do země původu se žalobce odmítá vrátit z důvodu, že tam nemá práci ani bydlení.

[2] Žalovaný žalobcovu žádost v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu). Žalovaný měl za to, že žalobce o udělení mezinárodní ochrany požádal pouze z důvodu legalizace svého dalšího pobytu v ČR, neboť neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování podle § 12 zákona o azylu nebo vážné újmě podle § 14a tohoto zákona. Ve vztahu k doplňkové ochraně žalovaný konstatoval, že žalobce je zletilý a není nijak vázán na případnou péči poskytovanou jeho otcem; jejich vztah tak neodůvodňuje použití čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č.

209/1992 Sb.). V této souvislosti žalovaný poukázal na to, že se čl. 8 Úmluvy vztahuje kromě jiných aspektů soukromého života pouze na skutečné rodinné vazby, tedy manželství, které je zákonné.

[3] Proti tomuto rozhodnutí brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Brně. Věnoval se zde zejména popisu svého příjezdu a následného pobytu v ČR a svým rodinným a majetkovým poměrům (jak v ČR, tak na Ukrajině). Uvedl, že se mu v ČR v roce 2010 narodil syn, avšak že není uveden jako otec v jeho rodném listě, neboť si to matka nepřála. V závěru své žaloby poukázal na to, že pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu nemůže prokázat, avšak že je přesvědčen, že správní orgán je povinen zabývat se otázkou, zda se na něj vztahuje možnost udělení doplňkové ochrany a v odůvodnění se s touto otázkou přesvědčivě vypořádat.

[4] Krajský soud žalobce usnesením ze dne 13. 10. 2011, č. j. 56 Az 53/2011 - 9, vyzval, aby ve stanovené lhůtě doplnil své podání (žalobu) tak, aby 1) uvedl adresu současného bydliště žalobce, 2) označil výroky rozhodnutí, které žalobce napadá, 3) označil žalobní body, z nichž musí být parno, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky na nezákonné nebo nicotné a 4) doložil důkazy k prokázání svých tvrzení. Současně byl žalobce poučen o následcích nesplnění této výzvy. Toto usnesení bylo zástupci žalobce, JUDr. Petru Adámkovi, doručeno dne 21. 10. 2011 vložením do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky. Stěžovatel však na tuto výzvu krajského soudu žádným způsobem nereagoval.

[5] V záhlaví označeným usnesením pak krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) odmítl, neboť postrádala označení žalobních bodů, z nichž by bylo patrno, z jakých skutkových a právních důvodů žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Žalobce podle krajského soudu ve stanovené lhůtě žalobu nedoplnil a žalobní body tak řádně nevymezil, přičemž se jedná o neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Na podporu svých závěrů městský soud odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, ve věci sp. zn. 2 Azs 9/2003, a ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 - 58 (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

[6] Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Rovněž zde stěžovatel zevrubně popisuje své rodinné a sociální poměry. Kromě svého vztahu k otci a jeho ženě opětovně poukazuje na to, že má v ČR syna. Dále stěžovatel tvrdí, že poté, co požádal o mezinárodní ochranu, navázal vztah s paní Y. S., s níž (a jejími dvěma dětmi) nyní žije ve společné domácnosti, společně hospodaří a podílí se na výchově dětí. Stěžovatel zdůrazňuje, že kasační stížnost podává z důvodu, že správní orgán ani krajský soud se nezabývaly otázkou, zda splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

[7] Poté, co zdejší soud zhodnotil, že se jedná o podání přípustné, zabýval se dále otázkou, zda tato kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Vymezením institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně

věnoval např. v usneseních ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57, v nichž dospěl k závěru, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat mimo jiné tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. K takovému pochybení došlo právě i v nyní posuzovaném případě.

[8] Krajský soud žalobu odmítl z důvodu, že stěžovatel ve stanovené lhůtě neodstranil vady podání specifikované v usnesení ze dne 13. 10. 2011, č. j. 56 Az 53/2011 - 9. Pokud jde o konkrétní vady žaloby, na které krajský soud tímto způsobem poukázal, má zdejší soud za to, že požadavek, aby stěžovatel označil výroky rozhodnutí, které napadá, byl nadbytečný, neboť to stěžovatel učinil na straně 2 žaloby, když citoval zamítavý výrok napadeného správního rozhodnutí. V případě dalších dvou požadavků krajského soudu, tj. aby stěžovatel uvedl adresu svého současného bydliště a doložil důkazy k prokázání svých tvrzení, má zdejší soud za to, že jejich nevyhovění by nezpůsobovalo vady, které by samy o sobě bránily projednatelnosti žaloby. Teprve zbývající vytýkaný nedostatek stěžovatelovy žaloby – neuvedení žalobních bodů, z nichž by bylo parno, z jakých důvodů považoval stěžovatel napadené výroky na nezákonné nebo nicotné, je zcela nepochybně nedostatkem, pro něž by nebylo možno v řízení pokračovat.

[9] Ke stejnému závěru dospěl i krajský soud, neboť v usnesení ze dne 29. 2. 2012, č. j. 56 Az 53/2011 - 20, označil jako důvod odmítnutí žaloby pouze tuto její vadu. Nejvyšší správní soud má však za to, že se v posuzovaném případě nejedná o situaci, kdy by žaloba neobsahovala ani jediný žalobní bod a kdy by tak byly splněny podmínky pro její odmítnutí. Přestože podstatnou část žaloby stěžovatele tvoří popis jeho rodinných a sociálních poměrů, kterými se snaží soudu přiblížit souvislosti jeho příjezdu na území ČR a zejména pak jeho následného pobytu na tomto území, v závěru svého podání stěžovatel tvrdí skutečnosti, které podle zdejšího soudu za žalobní důvody považovat lze. Stěžovatel zde především uvádí, že nesouhlasí se způsobem, jakým se správní orgán zabýval otázkou udělení doplňkové ochrany a že má za to, že je povinen se s touto otázkou přesvědčivě vypořádat. Ve vztahu k doplňkové ochraně stěžovatel v závěru svého podání navíc zdůrazňoval své rodinné a jiné obdobné vazby na území ČR, z čehož lze dovodit, že jeho námitka směřovala i do způsobu, jakým se žalovaný vypořádal s případným porušením čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

[10] Nejvyšší správní soud připouští, že stěžovatelova žaloba není, pokud jde o uvedení žalobních bodů jako náležitosti podání podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podáním zcela příkladným, neboť se nachází na samé hranici projednatelnosti. Nejvyšší správní soud tak zcela schvaluje postup krajského soudu, který stěžovatele vyzval k jeho doplnění a poskytl mu tak možnost své výhrady rozvést a upřesnit. Za situace, kdy však stěžovatel této možnosti nevyužil a své podání nedoplnil, měl soud nicméně zvážit, zda původní žaloba skutečně trpí takovými nedostatky, pro něž by v řízení nebylo možno pokračovat. Zdejší soud přitom výše dospěl k závěru, že v posuzované věci tento případ, tedy že by v řízení nemohlo být pokračováno pro neuvedení žalobních námitek, nenastal. Nezbývá tedy než konstatovat, že z žaloby jednoznačně alespoň jeden žalobní bod vyplývá a že odmítavé usnesení krajského soudu je tak nezákonné.

[11] Byť závěr o tom, že kasační stížnost obsahuje označení důvodů, pro něž stěžovatel napadá rozhodnutí krajského soudu, běžně předchází věcnému posouzení věci, přistoupil zdejší soud (v zájmu větší srozumitelnosti těchto úvah) k jeho uvedení až v samotném závěru tohoto rozsudku. Vzhledem k tomu, že se v posuzovaném případě jedná o kasační stížnost proti odmítavému usnesení krajského soudu, připadá v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Přestože stěžovatel tento důvod ve svém podání výslovně neoznačil, lze z jeho obsahu seznat, že zde rozvádí a doplňuje žalobní argumentaci vztahující se ke způsobu, jakým se žalovaný vypořádal s otázkou udělení doplňkové ochrany. S tím související žalobní argumentaci (žalobní bod – jak výše Nejvyšší správní soud konstatoval) krajský soud přehlédl a žalobu tak pro absenci žalobního bodu odmítl. Za této situace považoval Nejvyšší správní soud kasační argumentaci stěžovatele doplňující argumentaci v nezákonně odmítnuté žalobě za podřaditelnou právě pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[12] Na okraj pak Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že samotnou výzvu k doplnění žaloby ze dne 13. 10. 2011 krajský soud doručil zástupci stěžovatele JUDr. Petru Adámkovi, vložením do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky dne 21. 10. 2011. Nejenže na ni tento zástupce ve stanovené lhůtě nereagoval, ale ani později v opravném prostředku proti odmítavému usnesení krajského soudu (kasační stížnosti) nijak tento svůj postup nevysvětlil. Ze shora uvedeného navíc vyplývá, že obě podání stěžovatele (žaloba a kasační stížnost) byly na samé hranici projednatelnosti, přičemž v obou případech se jedná o důsledek postupu jmenovaného advokáta. Z vlastní úřední činnosti je dále zdejšímu soudu známo, že komunikace soudu se zástupcem stěžovatele neprobíhá vždy bez obtíží. Je nepochybné, že takový postup advokáta by bylo možno kvalifikovat jako porušení jeho povinnosti chránit a prosazovat zájmy svého klienta stanovené v § 16 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. V daném případě však zdejší soud výše rozhodl tak, že tyto nedostatky v činnosti jmenovaného advokáta nebudou přičítány k tíži jeho klienta.

[13] Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. v záhlaví označené rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém řízení (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu